

Vejledning i valg af dødsdiagnoser

Valget af diagnoser skal tages i samarbejde med en rådgiver/dyrlæge, som er de personer, der skal være med til at analysere problemerne i den konkrete besætning. Nedenstående diagnoser er det vi fra projektet kan anbefale til enten: 1) Få et bedre overblik fordi man gerne vil reducere antallet af diagnoser, 2) Starte med, hvis der ikke registreres direkte i Cloudfarms/Agrosoft i forvejen.

Målet med registrering af diagnoser er at blive i stand til at finde et konkret problem, så det kan løses. Det betyder, at få søer vil dø af noget/problem vi ikke skal løse, og dermed skal der ikke være særskilt diagnose for det. Det vil således ikke være væsentligt at afklare, at 1 so hvert halve år dør af hjernebetændelse.

Der kan selvfølgelig opstå nye problemer i en besætning, hvor man ikke fanger problemet i nedenstående diagnoser. Hvis gruppen med "Andet / Other" bliver for stor kan det være nødvendigt at gøre en ekstra indsats for at afklare hvad søerne i denne gruppe dør af.

For at løse problemer er det værdifuldt at fokusere på de problemer der har en vis størrelse, kunne identificeret tidspunkt for opståen af problem, størrelsen i ændringer i dødeligheden og et billede af hvilken gruppe søer der mistes. I langt de fleste tilfælde kan dette opfyldes selvom man kun anvender relativt få diagnoser.

For alle søer der dør i besætningen angives en dødskode: "Aflivet" eller "Selvdød"

Oversigt over diagnoser

Diagnose	Bemærkning
1 Yverproblemer	Yversvamp, blinde pletter, malker dårligt
2 Mager / utrivelig	Trives ikke i flokken, kuet, æder ikke, overfaldet
3 Skuldarsår	
4 Reproduktionsproblemer	Brunstmangel, ikke drægtig, lav kuldstørrelse
5 Akut dødsfald	Pludselig og uventet for en so der ligner en velfungerende so
6 Faringsproblemer	Skader fra faring, tilbageholdte fostre, mv.
7 Udskudt liv / endetarm	
8 Kodesår / klovbylder	Sår/byld på kode/klov, afreven klov/biklov
9 Benproblemer	ledskader, ledbetændelse, sportskader, brækket ben
10 Tilpasning af holdstørrelse	bevidste udslagninger pga. tilpasning af holdstørrelse
11 Alder	
12 Andet	

For besætninger med blandet engelsk og danske diagnoser kan anvendes følgende:

Den engelske dødskode bør være: "Aflivet | Killed", "Selvdød | Dead"

Danish / English diagnoses

Diagnosis		Description
1	Yverproblemer Udder	Inflammation in the udder/mastitis, non functional teats, low milk yield
2	Mager / utriveligSkinny unthrifty	Skinny or unthrifty animal, reduced feed intake, subordinate/submissive animals, injured from rank fights
3	Skuldarsår Shoulder lesion	
4	Reproduktionsproblemer Reproduction	Silent oestrus, non cyclic animals, not pregnant, too low litter size
5	Akut dødsfald Sudden death	Sudden and unexpected death for an apparently healthy sow
6	Faringsproblemer Farrowing problems	Lesions from farrowing, retention of fetuses, etc.
7	Udskudt liv / endetarm Vaginal / rectal prolapse	
8	Kodesår / klovylder Ulcer/infections foot	Ulcer or infection at fetlock or hoof, claw or dewclaw injuries.
9	Benproblemer Leg problems	Broken leg, joint injuries, arthritis
10	Tilpasning af holdstørrelse Adjust flock size	Deliberate adjustment of the number of animals – slaughtering of normal healthy sows.
11	Alder Age	
12	Andet Other	